

STAGIUL CLINIC PRACTIC
al studenților stomatologi de la finele
trimestrelor VI și VIII — factor important al
managementului procesului pedagogic la
catedra Stomatologie terapeutică a facultății
de stomatologie a USMF „N. Testemițanu”.
Concluzii post-stagiu 2010 și sugestii privind
optimizarea acestui sistem de organizare
și de control al cunoștințelor studențești
practice.

Rezumat

Scopul principal al pregătirii specialiștilor la facultatea de stomatologie este formarea ireproșabilă a calităților profesionale ale viitorului medic stomatolog. Tot mai riguroase devin cerințele față de stagiul practic, programat pentru studenții stomatologi la finele trimestrelor VI și VIII. Studenții facultății de stomatologie a USMF „N. Testemițanu” capătă experiența activității reale, organizatorice și educaționale, sarcinile principale ale stagiului practic fiind consolidarea cunoștințelor teoretice și manoperelor practice în diagnosticul și tratamentul cariei, pulpitei, etc. La finalizarea stagiului practic la catedră se efectuează un colocviu diferențiat, în cadrul căruia se evaluează îndeplinirea de către student a minimumului practic. La sfârșit responsabilii pe stagiul practic de la catedra Stomatologie terapeutică transmit borderourile și rezultatele colocviului diferențiat decanatului pe practică, prezentând și un raport la Consiliul științific al Facultății de stomatologie.

Cuvinte cheie: stagiul practic, continuitate, cunoștințe teoretice, manopere, documentație, colocviu diferențiat, calitate.

Summary

The main aim of training of experts at Stomatologic faculty is irreproachable formation at them professional skills. All more strict become the requirements to practical training, provided for students of stomatologists by the end VI and VIII semester. Students of faculty of stomatology of Medical University „N. Testemițanu” get the experience of real, managerial and educational work, and the primary goals of practical training are fortification of theoretical knowledge and strengthening of practical skills in diagnostics and treatment of caries, pulpitis etc. On the practice termination on chair do the differentiated oral examination, on which estimate performance by the student of the practical minimum. At the end, the employers of chair of the therapeutic stomatology, responsible for practice, send lists and results of examination in dean's office on practice, and present the report to Scientific council of faculty of stomatology.

Keywords: practical training, continuity, knowledges /book learning/, practical skills, documentation, final test, quality.

Introducere.

Scopul principal al tehnologiei profesional-orientate de educație este formarea calităților profesionale ale medicului.

Problema pregătirii cadrelor stomatologice se discută din clipa apariției primelor școli dentare și rămâne actuală până în zilele noastre.

Gheorghe Nicolau,
d.h.ș.m., profesor
universitar, șef
catedră Stomatologie
terapeutică USMF
„N. Testemițanu”,
R. Moldova;

Alexei Terehov,
d.ș.m., conferențiar
universitar;

Corneliu Năstase,
asistent universitar.

Nu este deloc întâmplătoare la etapa actuală atenția deosebită față de sporirea calității asistenței stomatologice acordate populației. Tot mai riguroase devin cerințele față de calitatea pregătirii viitorilor specialiști la facultatea de stomatologie USMF „N. Testemițanu“.

În acest context este necesar de a accentua atenția asupra aspectelor actuale ale stagiului practic programat pentru studenții stomatologi la finele trimestrelor VI și VIII.

Rigorile pedagogiei medicale la etapa modernă presupun realizarea trecerii line de la activitatea academică (prelegeri, seminare etc.) la cea cvasi-profesională /aproximativă/, în cadrul căreia cunoștințele căpătate anterior sunt aplicate în practică, impunând studenții să-și etalizeze activ cunoștințele, calitățile și manoperele deprinse. Se aplică principiul: „*Făcând — învăț, învățând — fac*“.

Este vorba despre capacitățile medicului de a-și mobiliza în cadrul activității sale profesionale cunoștințele și deprinderile dobândite, precum și capacitatea de a stabili diagnosticul și de a examina pacienții, de a selecta și de a determina totalitatea metodelor, formelor și mijloacelor de tratament etc.

Avantajul științei și practicii stomatologice la asemenea abordare este determinat prin faptul că studenții facultății de stomatologie a unor universități de medicină (inclusiv USMF „N. Testemițanu“) încep cu mult înainte de colegii săi de la alte facultăți să deprindă partea practică a profesiei așezate, și destul de timpuriu intră în contact cu pacientul.

Astfel, stagiul practic este o parte importantă și inalienabilă a studierii în a noastră *Alma mater* medicală. Pe parcursul acestuia studenții capătă experiența activității practice, organizatorice și educaționale.

Printre sarcinile principale ale stagiului practic, pe care studenții facultății de stomatologie a USMF „N. Testemițanu“ îl urmează la finele trimestrelor VI și VIII în calitate de medic adjunct la specialitatea stomatologie terapeutică este:

- consolidarea cunoștințelor teoretice și manoperele practice în diagnosticul și tratamentul afecțiunilor țesuturilor dure dentare (caria, patologii necarioase), complicațiilor cariei dentare (pulpita, parodontita apicală), etc.;
- luarea cunoștinței de organizarea activității cabinetului stomatologic terapeutic;
- perfectarea fișelor medicale și învățarea algoritmului perfectării evidenței medicale.

Stagiul practic prevede că întru atingerea rezultatului final este important de învățat studentul să folosească /aplice rațional cunoștințele teoretice, să capete deprinderi în vederea luării propriilor decizii responsabile, care presupun evaluarea condițiilor clinice, analiza și selecția informațiilor necesare.

Anume principiul educației contextuale se manifestă în plenitudinea sa în cadrul asimilării și perfecționării pragmatice, conștiințioase și consecvente de către studenții facultății de stomatologie a USMF „N. Testemițanu“ a manoperele practice în

condițiile practicii stomatologice reale.

Un rol aparte în aceasta îl joacă continuitatea pedagogică de predare, și anume calificarea înaltă a conducătorilor stagiului practic respectiv, documentarea lor în ceea ce privește nivelul modern al activității profesionale, și cointeresarea lor în pregătirea cadrelor profesionale.

Coordonarea tuturor măsurilor metodico-organizaționale privitor la desfășurarea stagiului practic este realizată la catedra corespunzătoare, iar nemijlocit la locurile repartizării administrează medicii șefi, șefii serviciilor *Stomatologie terapeutică* a policlinicilor de bază, medicii de categoria I și superioară.

Activând la policlinica de bază, studenții trebuie să aia cunoștință de:

- modul primirii și asanării pacienților,
- ducerea documentației medicale,
- completarea foilor de concediu medical,
- starea activității de popularizare a cunoștințelor medicale utilitare în rândul pacienților și rudelor acestora;
- organizarea muncii personalului medical.

La trecerea stagiului practic studentul urmează să respecte bazele deontologiei:

- să manifeste un exemplu în atitudinea atentă și cordială față de pacienți și rudele acestora;
- să îndeplinească cu strictețe principiile eticii profesionale;
- să stabilească corect relațiile cu personalul instituției medicale respective.

La finalizarea stagiului practic la catedră se efectuează un colocviu diferențiat, în cadrul căruia se evaluează îndeplinirea de către student a minimumului practic. Concomitent cu aceasta sunt analizate cazuri clinice din registrul pe practică și corectitudinea înregistrării acestora.

Etapa de evaluare finală a stagiului practic se efectuează prin chestionarea individuală, testând cunoștințele fundamentale și propunând spre analiză exemple situaționale (*în cazul în care în registrul pe practică lipsesc sau sunt puține cazuri „tematice“*).

După colocviu responsabilii pe stagiul practic de la catedra Stomatologie terapeutică transmit borderourile și rezultatele colocviului diferențiat decanatului pe practică, prezentând și un raport la Consiliul științific al Facultății de Stomatologie.

Material, metode, rezultate.

În conformitate cu ordinul Nr. 53 p. 4 din 23 aprilie 2010 a MS al RM cu privire la stagiul clinic practic al studenților USMF „N. Testemițanu“ studenții anilor III și IV de studii la facultatea de stomatologie au trecut de pe 05.07.10 până pe 30.07.10 stagiul susmenționat conform repartizării efectuate preventiv.

Pe parcursul acestei perioade la bazele clinice amplasate în municipiul Chișinău au fost repartizați în ordinea următoare : IMSP Clinica Universitară Stomatologică USMF „N. Testemițanu“ — 12; AMT Râșcani — 15; AMT Buiucani — 1; AMT Botanica —

11; AMT Ciocana — 8; IMSP Centrul Stomatologic Municipal — 17; Cabinetele particulare — 43; IMSP Clinica Stomatologică Republicană — 15; IMSP SC-MSRM — 8. *În total — 130 studenți*

La majoritatea bazelor clinice desfășurarea stagiului a fost organizată în 2 schimburi, reieșind din coraportul numărului de studenți și numărului de fotolii.

În această perioadă la CS Universitară au trecut stagiul practic 3 studenți din or. Poznan (*Polonia*) de la Universitatea de Medicină grație unui program special de schimb de experiență.

Pe parcursul desfășurării stagiului clinic practic responsabilii de la catedra stomatologiei terapeutice d.conf., d.ș.m. A. Terehov și asist. univ. C. Năstase au verificat bazele clinice corespunzătoare.

Analiza verificărilor ne-a permis să conchidem următoarele:

1. Numărul de fotolii pentru participarea studenților nu este suficient.
2. De regulă, fiecare fotoliu este ocupat de medicul din state și, respectiv, — cu programarea pacienților.
3. Organizarea activității clinice în instituțiile sus-menționate se desfășoară pe perioada caniculară într-un regim redus.
4. Frecvența studenților a fost relativă bună.
5. Am considerat util să propunem verificarea frecvenței în conformitate cu prezența la colocviu pentru o apreciere mai obiectivă.

La colocviul estival au fost prezenți și au susținut 82 studenți.

În primele săptămâni ale lunii septembrie conform hotărârii decanatului a fost organizată susținerea colocviului pentru studenții din raioanele republicii și pentru cei de peste hotare.

În total au fost prezenți la colocviu și l-au susținut cu succes 293 studenți.

Tabelul 1. Rezultatele colocviului diferențiat pe stagiul clinic practic.

Stagiul clinic practic la Stomatologie terapeutică al studenților din anii III și IV de studii la facultatea de stomatologie USMF „N. Testemițanu”	Atestați cu notă pozitivă	Nu s-au prezentat la colocviu	Total
studenți anul 3	168	14	182
studenți anul 4	125	13	138
total	293	27	320

Restanțierii au fost îndreptați la Departamentul „Stagiul clinic” pentru susținerea restanțelor conform regulamentului.

Discuții și concluzii:

Stagiul practic permite îmbinarea optimă a activității practice de sine stătător a studentului cu asimilarea datelor teoretice, implicându-l în procesul de soluționare a problemelor și sarcinilor, și activizându-i gândirea, logica și curajul.

Seriozitatea abordării problemelor de organizare și de efectuare a stagiului practic, verificarea riguroasă a rezultatelor acestuia, conturarea strictă și fermă a caracterului, volumului și calității cunoștințelor solicitate studentului și a realizării de către acesta a minimumului practic influențează direct și enorm asupra calității asimilării informațiilor în următorii ani de studii și perfecționarea de mai departe a manoperelor practice.

Inițiativa din acest an a catedrei de *Stomatologie terapeutică* de a delega drept conducător de stagiul practic a unui doctor în științe medicale o considerăm corectă și oportună, deoarece metodologia pedagogică trebuie îmbinată profesional și științific argumentat cu predarea manoperelor practice. Prin aceasta studenții sunt real stimulați în vederea învățării aprofundate și minuțioase a tehnicilor uzuale, folosite în restaurare estetică a dinților, endodonție și alte compartimente ale stomatologiei practice moderne.

Toate cele enumerate mai sus stimulează înrădăcinarea unei abordări creative și entuziasmate a învățării profesiei alese pentru întreaga viață.

Variatele explicații referitor la faptul că în unele țări stagiul practic nu este prevăzut, și că acesta ar prezenta o pierdere inutilă de timp și de mijloace financiare, considerăm a fi eronate și nefondate.

Regretăm că în urma problemelor economice importante din țara noastră un număr destul de mare al studenților remarcă: *a) lipsa frecventă pe parcursul stagiului clinic practic a locului de muncă /unitului disponibil/, și b) fluxul sărac de pacienți.* Este necesar de a căuta soluții eficiente reale, pentru a facilita instituțiile medicale, a cointeresa pacienții și a evita în viitor asemenea situații descurajatoare. Mai ales că majoritatea studenților chiar își doresc un asemenea stagiul practic.

Bibliografie:

1. Педагогика и психология высшей школы. Буланова-Топоркова М.В.; М., Феникс, 2002
2. Современная дидактика. Хуторский А.В.; Спб., Питер, 2001
3. Активное обучение в высшей школы: контекстный подход. Вербицкий А.А. М.; Высшая школа, 1991
4. Положение о производственной практике студентов ВГМА им. Н.Н.Бурденко. Почивалов А.В. и др.; Воронеж, ВГМА, 2005